

GIÁ BÁN	
ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm 4000	6000
Sáu tháng 2.000	4.500
Ba tháng 1.500	3.500

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN-DÌNH-PHIÊN, - 41 đường Quảng-Trung, gần rạp, xin thường lượng trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-Mỉ HUYNH-THỨC-KHANG
Quản lý TRẦN-DÌNH-PHIÊN

La Voix du Peuple 民
Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ 1, thứ 2, thứ 3

BÁO-QUẢN
Số 123, đường Hồng-Bà, Hố
Giấy-thập số 1 số 62
Giấy-thập: TIENGDAN HUB

Bánh vé không
khi nào ăn được.

NÊN XÚP CÁI TIẾNG "TRÔNG" ẤY ĐI!

« Lợi ích chung! lợi ích chung! »
Cái tiếng ấy, xưa ta người năm về trước, không nghe mấy người nói, mà mười năm trở lại, như là trong khoảng gần đây, thì trong xã-hội « con Rồng cháu Tiên » ta, — trừ hạng lao-dộng và dân nghèo nhà quê ra — nhân-vật trong các giới, động có việc gì là nghe phở cái tiếng đầu mai « lợi ích chung » ấy trước như: nghe quen nghe thương cho đến nhiều người đã lấy làm chán kêu to lên rằng:
Nên xúp cái tiếng trông ấy đi!

Mà họ chán cũng đáng:
a) Quan nghĩ khi ra ứng-cử dân-biểu, rao với cử-tri: tôi vì lợi ích chung, nào bài diễn văn, nào bài đăng báo, nghe ra nặng nề lắm. Sau trúng cử rồi, chiếu lệ, đi xe hạng nhất, mấy ngày hội, ngồi có vị trong ghế nghị-trường, nghe dit-cua, đưa bản yêu-cầu thảo sán, rồi lãnh tiền lộ-phí nhứt-phí, mua đồ về cho bà Nghi, ngoài ra không nghe có việc gì nữa!

b) Bác bầu, đầu giá sớ công-tác nọ, vì sự không có việc làm, các chủ nợ thúc, nên lãnh việc sau trả nợ trước, đầu giá rất hạ. Đến khi ra làm, lương trước bít sau, làm cho bọn cu-ly than phiền hết cỡ. Vậy mà bác phở: vì việc lợi ích chung, nên ta lãnh cho các chủ có chỗ làm!

c) Mấy bác văn-sĩ vì không việc làm, viết báo viết sách — trừ một ít bạn có học-thức chân-tâm ra — đọc lời phỉ-lộ và mấy bài tựa, nào binh-vực công-ly, nào bồi-dập quốc-văn, chán chán là việc lợi ích chung, nhưng rút lại mười voi không được bác xáo!

Ngoài ra nào đá banh vận-dộng, nào Hương - đạo, cho đến hội này trò khác, không có việc gì là không trong tầm bàn « lợi ích chung »! mà thử xét những chuyện trên, ích lợi chung ở chỗ nào? thì dầu nhà khoa-học cũng không thể tìm mà trả lời cho rõ ràng được. O! ích lợi chung, nào có phải là cái danh từ không tốt đâu! Vậy mà bị làm người phở trương lý được, không có chút sự thực gì cũng đi với nó, thành ra cái tiếng « vô nghĩa » mà hiện nay dân chúng đã chán nghe.

Vậy muốn hiểu cái nghĩa tiếng « lợi ích chung » phải biết hai điều sau này:

1) Xét người. — Thuở nay những người thiệt tâm vì dân

vì nước, chăm việc thực-hành hơn lời nói suông, gọi là « lợi ích chung » chỉ tự cộng chúng thấy rõ tính cách cùng việc làm nên giá cho tiếng lợi ấy, chứ không phải tự miệng người ấy phở ra.

2) Xét việc. — Cái việc mà gọi được là lợi ích chung, tùy vào phân-đoán của công chúng, đầu sao nữa, cũng là đặt việc công lên trên việc riêng; mà lý lẽ kết quả làm định luận, không tại lời phở.

Nói tóm lại, « lợi ích chung » khi nào cũng đi trái với lòng ích kỷ, ai nói lợi ích chung, dầu không được thuận tủy là « vô ngã vị tha », nhưng ít nhất cũng đặt việc công lên trên việc riêng, việc eo cái dây « thân gia, lợi lộc, danh tiếng » kể kể theo một bên mà nói ích chung, thì chỉ là dối người, mà rút cục không đối được ai, chỉ mình tự dối lấy lương-tâm mình mà thôi.

« Danh dự như con mắt, không thể dùng một chút bụi mà không hư hỏng ». Tôi cũng bắt chước câu Tây-triết trên mà nói rằng: ích chung khi nào cũng không dùng cái « ta riêng » được.
X. T. T.

VAN-VAN

Đêm ngồi trông sáng
Màn trời che kín khắp non sông,
Tôi mãi bao giờ mới rạng đông,
Lão đặc cạnh trường sương đêm trúc,
Xôn xao bề suối gió reo thông,
Tiếng gà ngừng ở cành không gáy,
Hồn bướm say ai giấc vẫn nồng,
Nhấn mắt ven trời sao chớp loáng,
Hết ngồi lại đứng đứng rồi trong.
H. X.

Thanh-minh vắng mặt bạn
Năm xưa, năm ngoái, khác năm nay,
Quang cảnh Thanh minh có vẻ thay,
Trên nấm vẫn nguyên lâu có lớp,
Trước mộ xem vắng khói hương bay,
Đã từng nắng giã từng mưa giội,
Trơ với non sao với đất dày,
Bâng khuâng, biết chăng người chôn cất?
Ấn kia còn đó, Bút còn đây.
Tri Bình

Tin thêm vụ lợi thời ở
hàng cơm Văn-minh

Nội vụ đã giải vào Tourane
Vụ lợi thời giữa người tây liab
Robert và nhà hàng cơm Văn minh
Hué (T. D. đã đăng số trước),
nay số Cẩm đã điều tra thì tác
ky M. Robert đến hàng kén cửa
vào uống rượu, ông Kinh (chủ
hàng) không chịu mở cửa, nên M.
Robert đáp cửa rầy. Công là anh
ruột ông Kinh, lý khai không liệng
xuong, định dọa cho M. Robert đi,
chàng may trúng phải M. Robert
bị thương nặng.
Sáng 26-4-36 này, số Cẩm đã giải
hai anh em ông Cung và Kinh, còn

CHUYỆN ĐỜI

Thôi xin trả câu ấy cho
Ông Thánh

« Kỳ số bài đọc, viết thì w anh, « les
fautes pas sans autres ce que vous ne vou-
lez qu'on vous fit. Hai của danh ngôn
cả Đông và Tây mà cũng một nghĩa: Cái
gì mình không muốn đừng làm cho người.
Thánh phương Đông nói thánh phương
Tây không kỳ hạn mà nói ra như đó một
khẩu. »

Cái câu giải nghĩa chữ « Tha » là
mà chữ ấy chính cụ Khổng trả lời cho thầy
Tổ cũng cho là trọn đời làm theo.
Cái câu đơn giản, rõ ràng, và dễ đi
làm sao!

Nếu như có người bảo: « Cái làm được
như câu ấy là là Thiên », thì chắc là
những người vô ngữ, đừng ra làm!
— Và trời lập biển, cái gì khó khăn kia,
chớ câu ấy có gì mà làm chẳng được?

Nhưng chúng ta thì đem câu ấy mà xử
vào thực tế trên đời thì trong phần trăm,
phần ngàn, có phần ngàn, mà tìm được
ra một người làm được như câu ấy không
mấy khi gặp, có lẽ trọn đời không gặp
cũng nên!

Ờ, ra cái câu đó đơn sơ mà khó làm
thật. Khó! không phải chuyện đời non
lập biển gì, chỉ vì ông Thánh nói trên
câu ấy, không cũng đặt với quan niệm
ích kỷ của người đời, thành ra không ai
làm được, chớ chẳng có ai gì!

a) Thấy T. cũng ngồi với 2 người bạn
đánh chén ở nhà hàng, đó của chàng
bình sự lên ông ra bên giả, thấy ta
lên tay xuống ngón, rút trong túi ra một
quyển tiểu thuyết trong đó nói « Lợi ích
chung », vừa đọc vừa giảng, là 3 người
xót, giọng nói rất hùng hồn. 2 người bạn
chỉ cười.

Chán xong, thấy ra về, vừa trời mưa,
có chiếc xe đạp bên lề đường.
— xe đạp này là của ông T. à?
— đương đời T. sống ở, thầy cho con
0325

— Được, để cho thêm, ai lại gọi công
chủ sao!
— Thầy, xe này ông mua, phần trời
mưa, phần cục (thì) nặng, mưa bầy trời
vào lên với một hơi chảy giọt, không
hề quên đó với như chuột lột. Bên nơi,
thầy móc túi đưa 0325, rồi vào đóng cửa
lại.

— Thầy cho thêm một! Thầy xe đang
ngồi xin với.
— Xương bít có, tao trả thêm cho. Thầy
trong nhà đưa ra.

Đấy, nếu thầy kia đúng ông địa vị, lên
ca li xe này, thầy có muốn (thì) không?
b) Làng B. gần đây bị bão cả lý trường
trong 3 người đi về cũ có 1 người do quan
huyết có mà dân, làng không xong. Trong
đám không ưng đó, người ta nghĩ có
thầy của dân đây.

Quan cho đòi thầy của dân này, có 9
mạng nợ mà còn 10, thầy của dân phải
trả lời. Quan bèn cho đòi thầy, nhưng giá
có người nào gọi đó rồi giam vào ngục
làm oan.

Nếu như quan mà ở vào địa vị thầy của
dân, có muốn (thì) không?
c) Tên X trước làm cu lý nhiều năm,
thường bị cái nạn bị cái, ông hiền, chán
trông trẻ con, làm một tháng mà lãnh tiền
công không khi nào đủ, ít cũng trả mười 7,
7 ngày, báo ta lấy làm tức.

Mấy đứa đưa lời, rồi làm làm theo việc
đưa lên cái, rồi bác cũng mở được ít phần,
nghĩ làm làm được bác thì con con.
Dạo nhiều cái nghề bác lợi ngày trước bác
bị kẻ khác thì cho, ngày nay bác đang đi
đổi đổi với bọn làm công của bác mà cũng
cay nghiệt hơn, quần bản đầu là những
đứa mà trước kia bác không muốn!

Kể vài chuyện, ngoài ra từ quan trường
chánh trị cho đến học giới, nghị trường,
chưa cần là thì cho kẻ khác những đứa
mà mình không muốn cả!

Xem đây, một rõ của danh ngôn kia
nghệ nó đã hiện làm sao mà trả thành ra
không mấy ai làm được

Vậy chúng-mai xin trả câu ấy lại cho
ông Thánh, không dám vô ngữ lãnh mạng
như ai.

Chúng-mai

3 người yêu chàng ở trong nhà
hàng lý là Lộc, Long, Cự vào Tou-
rane, để do tòa án trong kỳ xét xử.
Chờ xem tòa xử thế nào.
P. V.

Hương chức đánh một người dân đen chết

Báo « SAIGON » số ra ngày
2-4-36, có đăng tin trên này, một
thứ ai cũng khấp cho cách tàn nhẫn
của bọn hương lý kia và tội nghiệp
cho hạng cùng cực.

Nguyễn Nguyễn-văn-Dương, quản
lý Thanh bình, tỉnh Vĩnh long,
qua tiền trả làm sao, ngụ tại tổng
Mịch huệ.

Gần đây, tại chỗ Dương ở, có xảy
ra vụ trọng, hương chức nghĩ cho,
bắt bắt tới tra khảo. Đánh đến đổi
chết đi sống lại mấy lần.

Có người báo cáo tổng đến
thầy quá vậy, cho xe hơi chở đi
bệnh thương Monca. Vì ở đây
không đủ thuốc, sau phải chở đi
bệnh thương Bến tre, thì lúc 1 giờ
khuya 21-3-36, Dương chết.

Lại lúc người sắp phở chỗ Dương
đi nhà thương Monca, đến khi trở
về, xe lại « xấp xỉ » ra, bị xô
chết. Người này tên Ngàn.

Chuyện vui nhất ở miền ngoài

VÂY CỌP!

(Tiếp theo)

Cách rào

Những cây cối nhỏ kia, họ đem
cắm tre dưới đất làm cột, rồi cột
theo mấy cây kỳ mà kẹp chập
chồng xếp xi cây khác vào cột lại,
cột thế nào cao lên độ 5, 6 thước tây.
Lỗ rào sào dài lợi năm tay được,
Tờ dây cứ đem cái tới cột thêm
vào mãi, coi bề chắc thì được. Còn
dưới chừa rỗng, thì dùng cây to mà
chèn năm ba cây.

Rào cốp mà gỗ gỗ cái cách ấy,
hỏi thì người họ nói: Rào thế đó
cánh gió, khi cốp ra gần rào, có xô
rào, hoặc buồn leo lên rào thì
người ta ở ngoài đưa dao-sào mà
đâm nó, nó phải chạy vào, nếu nó
leo lên cao nữa thì rào oặt nó
phải rời xuống, nếu rào bằng cây

lớn cứng chắc thì nó leo lên rào
mà bẫy ra ngoài mất. Không
chỉ không rào bằng cây cứng,
mà kể nói rào có cây to, cốp có
thể leo lên được, đến tránh xa,
không rào gần đó, phòng nó khờ
nĩa cây kỳ mà phỏc ra.

Cạnh gác

Rào như thế rộng cả trải dài. Ban
ngày thì tiện, còn ban đêm thì
đổi đổi đờ đờ rào, vì rào là việc
cố ý nhất trong cuộc vậy, nên
chỉ rào rất chông. Người có mặt tại
đó, bất kỳ lớn nhỏ, chớ ăn và
dán gì gì, kể bất cứ, người chớ
lạc, người thì cột rào, « hiển tay »
về nên bốp, đó vài giờ là rào xong.

Rào xong biết chắc có cốp ở trong
ky, liền cắt phần « cạnh ». Trong làng
sở tại làm chông, cắt phần cạnh phải
này phía đông, phải kia phía tây,
phải thì phía nam, phía bắc; như có
lông bằng cột tiếp vào chĩa cạnh
phía nào thì chia phần cho họ. Cạnh
như vậy mà phần cạnh nào hết lý
để cốp thoát ra được là chĩa và lớn;
nếu phần cạnh ai thì lấy gỗ,
ngày đêm thay phiên nhau, « cắt chõn »
ở luôn đó và đem cơm nước theo ở
cạnh cho đến ngày bắt được cốp.
Người đi coi hội, đều là người
cạnh gác

Ở thôn quê, trước không có hội
gi việc về và nào nhỉnh hơn hội vây
cốp. Ng' e có đám hội, trước là
mấy tay hào cường, sau là đám
thường, đã nông dân bở, lớn nhỏ và
nhau đi coi, có kẻ ở xa đến rải
chức cây, số cũng không gọi làm đồ
ăn tới ở xóm 5, 3 ngày. Bởi vậy,
nên trên vòng rừng rậm núi cao,
ngày thường không ai hay tới lui,
mà có đám vây cốp, chỉ trong nửa
ngày đi thành ra một nơi đó hội,
người ta đứng như kiến.

Chúng quanh vòng rào ky, nào
lớn, nào trái, nào trống, nào đồng-
lã, đứa phách, không thiếu thứ gì.
Lại có bọn bán bánh, bán rượu
cũng có vật thực khác cũng theo
đến đó bán. Chính người canh gác
mỗi phần, mà khách xem có đến
xếp chén, xếp mẹt. Tay là khách
đi xem không có phần việc canh
gác, song mỗi khi cốp ra gần rào
mà lên cái hồ học và xe phá nọ
kia, thổi thì kẻ đâm, người hét, đâm
là khách đi coi cũng như kẻ hò
hội vang một góc trời, nào nhỉnh
hàng hải không chỗ nói — Trăm
người nhát gan, nghe cốp làm « đổ
chạy » mà không dám đứng gần
đó, hoặc có kẻ té lên sân bãi.
Thì là người đi coi vây cốp trở
thành ra người canh gác, vì khi
cốp lại sát rào làm đứt, có thể làm
nguy hại đến và không chừa ai,
nên xem như cái nạn chung.

Ép rào

Không phải chỉ rào như trên mà
bắt được cốp hay giết nó ngay được
đầu. Đầu tiên rào cả trải dài mà
sau phải ép là rào cho hẹp vòng
rào lại. Sự ép rào này phải là một
sự tới ngay liền trong trận vây.
Một trái núi mình mòng, muốn
ép rào, phải đó cho biết đích cốp ở
vàng nào. Khi kỳ những người can
đảm theo nghề, mấy người cầm dao,
mấy người (đều lấy tay nguyên chớ
không ép) cầm rựa và mấy người
cầm dao, sào dài, cắt rào ra chĩa
vào; chĩa vào rồi thì ngoài này (thì)
(xem tiếp trang 2, số 1)

VIỆC THE GIỚI

CUỘC CHIẾN TRANH Ở ĐÔNG-PHI

Quân Ý chưa hạ gập được kinh
thành Addis Abeba đầu
Đẹp, 23-4. — Tại hai mặt trận, quân A
vẫn tiến, chiến đấu kịch liệt đang
ngập chìm quân Ý, số và ngày đang
lo chấp nhận tiến công của Ý ở phía Nam
Desail Trong khu vực này quân A
đang tiến, chiến đấu rất kịch liệt
quân Ý hiện thời vẫn chưa tới Bô-
meda, cách phía Bắc Addis Abeba 100 dặm
Trong ngày thứ ba, không quân Ý hoạt
động dữ dội. Liệt rơi nhiều bom xuống
vùng Bômeda ở phía Bắc kinh thành Addis-
Abeba và xuống thành Wagale ở trong tỉnh
Abbi

Mà đầu có họ Addis Abeba đi
nữa. A cũng chưa hạ gập
Addis Abeba, 23-4 Các giới theo tin ở
đây cho hay rằng: Dân cho biết thành
Addis Abeba có thể, cuộc chiến tranh
cũng không phải vì vậy mà liên lạc; quân
Ý cũng chưa chính phục được toàn thể
nước A.
Trái lại cuộc chiến đấu sẽ trở nên rất
rất, gập gờm hơn bấy giờ nữa vì trong
thủ vụ ph. Tây-á, A, quân binh của A
bằng sẽ bắt đầu thế hiểm trở, riêng nói
tay gờ mà là: cuộc sự đương hẳn hồi
hồi hồi.

Ý tuyên bố đại thắng luôn

Asmara, 23-4. — Các đại tướng Graziani,
tia công trong tỉnh Ogaden, các tướng
liên tiếp nhiều trận mấy bữa nay.
Quân đội Ý chỉ trên những xe hơi đã đánh
phóng chiến tuyến A, dẹp tan những đạo
bình liên phòng của Tổng đốc Maxiba và
đi về phía bên những thành lũy ở xung
quanh Basmahay và Dogamedo. Đại đội
bình Ý gồm những toán binh người da

trắng và ít đội binh đen sẽ đi do ng
Warandah về tới khu vực Fasas.

Quân Ý hiện thời đang ở Gold Abbe và
Gedroor, cách xa phía Bắc Warandah
40 dặm nghĩa là ở giữa sơn đống di
Sasaberrah.

Rome, 25-4. — Các thông tin Đại tướng
Badoglio coi quân Ý đã chiếm toàn miền
Tiana và đã tiến lên đầu phía Nam hồ Ky.
Trên mặt trận Somalia, hai quân tiếp
chiến từ hôm qua ở miền Sasaberrah.

Rome, 26-4. — Hôm nay lại có tin của
tướng Badoglio gọi về một 7 km của đại
tướng Djanaboo, cách 14 dặm về phía
kinh thành đánh ở Dogamedo, ngày 23-4.
Quân A có phần công ngày 24. Ở miền
giữa đất của của F. vào đánh chiếm
thành Hagan'ol. Ở phía Bắc, tướng Agos-
tini chiếm các nơi của của của quân A ở
miền Gonnagad. Hiện quân Ý đã đi quá
mỗi của của của họ 200 dặm km. và đang
tiến về phía Bắc.

Bây giờ một bay Ý bị bắn, 2 phi công
bị thương, trong đó một người bị thương
vết nặng của dân.

PHÁP VỚI ĐỨC

Pháp không khi nào chịu rời
những đất mình bảo vệ
Paris, 23-4. — Ông Trautard, giám đốc
bộ coi về các đất của hội Q. L. giao cho
Pháp cai trị (nhưng) đất này là thuộc địa
của của Đức), đã đọc một bản diễn văn,
đem những con số như rằng đất Came-
ron (ở Phi châu) bởi có Pháp cai trị đã
được đương thành, lợi cho dân bản xứ:
Dân số tăng lên được 30 vạn. Ông bảo:
« Cũng như Anh, không khi nào Pháp nghĩ
đến việc bỏ những đất mà Pháp đã bảo vệ
cho dân ở đây. »

Sự Đức chiếm chính quyền ở Ao
Paris 23-4. — Người ta sợ rằng ông
Quốc Xã Đức ở Áo sẽ làm mưu cướp đảo
chính để chiếm chính quyền. Như vậy
hình của lại bị một phen kinh hoàng nữa.

Hệ lập với Thổ Nhĩ Kỳ
Athens, 21-4. — Ông Metaxas, thủ tướng
Hi Lạp, tuyên bố rằng Hi Lạp không phân
đổi việc Thổ Nhĩ Kỳ đặt quân đội ở eo biển
Dardanelles và Bosporus.

Tại Hq-nghị-sện Đức, Hitler (ở) trình về việc kéo quân sang Rhenania

SỮA
NESTLÉ
MILK CON CHIM
SỨC KHỎE CỦA CON
NHIỀU CHUỖ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp
Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh các nhà trường binh và các trường học (Lycées) & khắp Đông-Dương

Tại Sao Các Ngươi Mắc Bệnh
khô khan, kinh niên... là bởi nước ta khí hậu khô ráo, thời tiết thất thường, khi nóng, lại chẳng gặp được thầy giỏi thuốc hay, nên tiền mất tật mang, tiền mất tật mang...
Nhà Thuốc ĐẠI-BẢO-ĐƯƠNG, 22, Rue des Médicaments à Hanoi, có các phương thuốc gia truyền rất tinh nghiệm thì cam đoan quyết là sẽ mau khỏi hẳn mọi bệnh.

Câu chuyện hàng ngày của Thanh niên nam nữ Việt-nam

«Này anh X, tôi mới đi đến nhà chị Đào về, tôi gặp Lý, Hương, Lê Cẩm, Tô, Chà! mấy chị ấy nói dễ thương quá! Cái môi của Tô đáng son vẽ hình trái tim, đẹp lắm! Cái miệng của Lê, à nói có duyên vừa bặt thiệp; cặp mắt của Hương rất hữu tình, mỗi lần ngắm nghĩ như người đang mơ mộng... dễ thương nhất cái bộ diện thước của ông cụ của Lý, của Cẩm, nhưng càng chơi đùa với tình tình quyến rũ của Đào. Bây giờ mình đưa tình với cô nào đây? Có lẽ mình muốn muốn cô nào đây? Mình phải xếp sách để mơ mộng các cô!»

Chemisettes d'été
Các nhà buôn nên biết nhà chế tạo
Co Gioanh
08-76 Rue de Valenciennes HANOI

suông đọt rất khó coi; lại chị D. về son cặp môi rất thiệt thà, chị còn vẽ trái tim cho nhơn nhơn thì khéo lắm, với đôi xiêm-xam cái gò cho được 6 phần, phần cần dành lợp «cờ-rem» vào trong, «Coty» ra ngoài, rồi hai lớp phấn hồng và trắng nữa, mới mong trắng toát da mặt được».

Đấy, câu chuyện bàn tính hàng ngày của mấy bạn thanh niên mà tôi thường nghe thấy, thuật rõ như trên. Bạn thanh niên à! cái chuyện của các bạn, ngoài việc học hành, cần phải lo trừ đường lợp thân, sửa trang nhân cách, tập rèn chữ nghề nghiệp, việc lý nó có liên quan với nghĩa vụ làm người. Tôi thiết tưởng các bạn nên lo lắng, nên ít ăn nhõ, nên trù dịnh... luôn luôn. Chữ như trường tình là cái lưới trời người đem ném vào bề khổ, hay gì mà các bạn mà mang dầm dưới! Ngày qua tháng lại, mỗi lần nghĩ lại chuyện trò, là toàn chuyện phần son, câu chuyện vô ý nghĩa! Cho hay, phương diện vật chất cần phải tiến hóa, con đường tình ái không thể chối từ, nhưng các bạn nên đề nổ dưới việc học hành, chữ nghề nghiệp và phần sự.

Cái nghĩa vụ nặng nề của thanh niên ta, cái hạnh phúc tương lai rực rỡ của thanh niên ta, không phải cái vật chất và tình dục đó đủ diễm tô và đào tạo nên được đâu. Thanh niên ta mau tỉnh ngộ, đứng đợi đến lúc sửa chân sa bầm mà lần nữa để muộn! Từ Tâm

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)
nhưng việc đã rồi, nên làm thành, cứ làm hương đèn nhang; chưa kịp là hồi thì tên trai kia vào xách một đôi nĩa. Gần chỗ rượt theo đôi hải lại trôi.
Hỏi người đứng xem, thì họ nói tên dật thì đó nhà ông khá, và cũng làm chức gì với làng chứ không phải người mất dân. Bỏ thêm thì quá!
Ng. T. S.

Tặng thuốc ba-bằng
Ở hai Tam-bý, về môn thuốc ba-bằng lớp học năm nay, quan phủ cho lính đi thu. Khi đem giấy đến các cửa hàng thì nhiều người bị tăng giá, như năm ngoài 1933, thì nay 2300, 2300 thì nay 3300!
Đương lúc mua bán đình trệ này mà ba-bằng tăng lên như thế, nhiều người than phiền. Ở Tiên-phước cũng làm theo cách ấy. Tôi nghĩ cho dân quê có người không buôn mà phải kêu ai cho khỏi lạng.
Dạ Lan

Lại mới cạch tranh của mấy ông làng
QUẢNG-NGÀI. - Nguyễn ở làng Ba-bình, huyện Nghĩa-hành, Đại-bộ-mục Huỳnh-Sung có thiếu làng mấy chục bạc nợ không trả; vừa rồi anh là lý yáo, Sang đem tới đình một con heo, để xin nợ. Làng không ai bằng lòng, nhưng lý y là quyền hành, nên không ai nói gì. Hương-khiêm Huỳnh-Tôn (anh con bác của Sang) cũng máng nợ làng, thấy thế, cũng đem heo ra xin nợ. Sang không cho. Tôn lại xin làm ruộng làng, để lấy heo trả nợ.
Gai nhâm chớ nghe của Sang, nên từ bữa 28 tháng 3 Annam, anh khi sống rơm rây, Sang chửi Tô, Tô chửi lại, rồi ăn đá nhau, có người can trở mới thôi.
Tha hương

Cưỡng đạo hay cướp?
Tối đêm mùng 4 sáng mùng 5 tháng 3 nhuận (24, 25-4-36), nhà Nguyễn-Lộ ở ngụ làng Tân-phước, tổng Nghĩa-diên, phủ Từ-nghiã, lúc 12 giờ đêm có bọn cướp vào cướp của và nhà, cướp rơm rây và thóc, lấy đi 160 đồng bạc, 100 quan tiền, và lấy hai trái giấy rơm rây, ra ngoài đồng bỏ 2 trái giấy lại, người nhà sáng ngày ra kiểm lại được.
Nhà Lộc ở về cuối xóm, phía tây nam là đồng ruộng, không có nhà ở liền tiếp nên chúng dễ hoạt động. Trong lúc chúng vào nhà, Lộc hay được, ra chống cự, chúng đánh bị thương, người em Lộc là đại lý Nguyễn-Dự, nghe là, chạy tới, cũng bị chúng đánh có thương nơi ngón tay, sau khi về lại hương lý cấp đũa, thì chúng đã trốn thoát rồi.
T. D.

«Lời cụ nói: «Bọn họ này muốn cướp của anh, anh đừng sợ, anh cứ đứng ở đây, anh đừng sợ, anh cứ đứng ở đây...» Hương lý sẽ lại đi báo phủ, cho bọn họ chờ đợi tại tòa. Liêm-phước Quảng-ngãi. Sáng ngày có quan phủ đến thăm quan An-cát và quan phủ nói về hơi ấm nơi khám an. Quan phủ lại lấy khám hiên, còn quan phủ Mặt khám quan An lên xe về. Hiện nay thì chưa biết được mô nào đi ra. P. V.

Già xếp số
Trước kia các số mỗi năm mua số bộ giá mỗi xếp 20 tờ là 15 xu. Từ năm 1935 đến nay, chính phủ hạ giá mỗi xếp chỉ bán 10 xu. Thế mà tờ số kỳ sát không được bán, nên phải mua mỗi xếp 15 xu như trước. Số tiền bán các kỳ về tay ai? Trục-ngã

Cai Cù - đánh thắng bán dưa
Hồi 12 giờ trưa 19 4, người bán dưa về ở Cẩm một người vạm vỡ và một đứa nhỏ Nguyễn Thắng nhà này đem dưa bán nơi cửa 18 mét, thấy thấy mua 3 trái 18 xu, nó bắt dưa. Người Cai Cù (tên này đứa nhỏ gọi) liền đi lên nhà và đi ra. Sau về nhà anh ta trả có 12 xu; thắng nói thiếu 6 xu nữa, anh ta đánh số ngã lạng, và quát: «Tao không mua dưa, sao mày bắt tôi?» Đón số Cẩm xử hòa trả 6 xu và về về. Nhật-thanh-xuân

Nên mở ai ở cho xe đậu
PHU-YÊN. - Trước cửa trường tư Khoa-tháp, Tây-bác, trẻ con đông tới 2, 3 trăm, đương vào trường chỉ một ngõ hẹp thôi, mà cả ngày xe hàng khách đến đậu chật trước cửa; đường cách hẹp, xe qua lại không có chỗ tránh, rất nguy hiểm cho trẻ con vào ra trường kỳ, nên phụ huynh học trò lấy làm lo ngại.
Đương ai Tây-bác thiếu gì chỗ rộng rãi cho xe đậu, mong quan trên ra lệnh cho xe đậu chỗ khác thì tốt hơn.
Mong thay

THO-TÍN
Cùng ở Mỹ-Thành Cholôn
Được mandat 5000 của ông trả tiền hàng đến 10-2-36. Từ 10-2-35 về sau, xin ông gửi trả cho.

Ô. Lê-xuân-Khoi Thanh-hóa
Số quốc trái 06151 chưa trúng, Tiếng Dân từ số 509 đến nay có các số quốc trái trúng mà chưa thanh, ông xem báo thì rõ.
Ô. Nguyễn-Khoa Quảng-ngãi
Số tiếp được biên nhận học phí của ông rồi.
T. D.

RẤT CÓ ÍCH

Tỉnh Bình-Bịnh (Quinhon) là nơi thờ sản dầu dừa, mà thường niên đến mùa dừa không xuất cảng được, thời dân Annam ở miền Tamquan lấy làm phẫn oán hết sức, là vì chỗ ấy người mình lấy dầu dừa vi nghiệp.
Từ ngày hàng savon XUÂN-SANH của chúng tôi ra đời đến nay nhờ lấy toàn dầu dừa kỳ mà làm ra các thứ savon rất tốt (72%) nên được công chúng hoan nghênh rất nhiều và lại được các sở thí nghiệm của nhà nước chứng kiến. Vừa rồi chúng tôi đã được giấy Hội-chợ Hảiphong gửi vào khen tặng thứ savon của chúng tôi tốt hơn các thứ khác.
Món hàng nội hóa xứ Trung-kỳ ngày nay đã được mở mang. Vay xin quý ngài lấy công tâm mà chiếu cố, để giúp cho kỹ nghệ xứ mình được bước vững trên con đường tiến bộ.
Savonnerie XUÂN-SANH
Avenue Khải-Bịnh - QUINHON
THUẬN - LONG
Rue Paul-Bert
Đại-lý độc-quyền HUẾ - ĐÔNG-HỚI

Chết dưới!

HUẾ - Khi 10 giờ mỗi ngày từ năm 30-4, cửa Hà-mạnh - Đ. 15 tuổi, học sinh lớp nhất trường Chaigneau Huế, khi hết giờ, ra cùng với 3 cậu bạn sinh khác, xuống tại bến đò gần đống liếp trước mặt tòa Khám-lâm. Được một chiếc thuyền may mắn đi về đây chưa chìm đắm, hai cậu bé kia thấy thế liền lên bờ, ôm đống quần áo chey.
Lúc ấy có bà già Phạm-vân-Chất, 60 tuổi, ngồi trong đò gần đò trông thấy, khi xuống tầm 3 cậu, thì sao lên chỉ còn 2 cậu, bà liền lại chỗ bãi đò xem, thì thấy còn một bộ áo quần ở lại trên bờ mà không có người, bà liền hô hoán và chạy lên bờ với linh cảnh sát. Khi nhà chèo thuyền đến nơi, cho người lên bờ, với được thấy cậu Đ. 15, thì đã mất mạng, không còn được nữa! Khám nghiệm xong, quan sát tại đò cho thừa nhân nhận tang. Mấy cậu đi tìm phải cầu tha!
P. V.

BÁO CÁO
CHO CÁC NHÀ NGHIỆP-NỘ VÀ THƯƠNG-MẠI TRUNG-KỲ
HỘI-CHỢ FAIFOO
Ngày 17, 18, 19 và 20 Mai 1936
CÓ ĐỒ CÁC SẢN VẬT VÀ ĐỒ KỸ NGHỆ CỦA NGƯỜI ANNAM
Giá tiền thuê một gian hàng vuông vức 3 thước có đèn điện : 2500
Ai muốn thuê, hãy gửi đơn lập tức
Quyển thẻ lệ hồi xin tại tòa Sở Faifoo

Thuốc lá "LUCIA"
tốt nhất

CỐ SỞ MỘT GIẢI MỘT GIẢI
Có bán khắp nơi

Lait Sucre Concentré
LE GOSSE
Dùng sữa "LE GOSSE" rất tốt cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933
Lycées, Collages, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc... à Saigon.
Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: Giá mỗi hộp... 0330
Đại lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ - TOURANE - QUINHON

Tiểu thuyết
HU KHÔNG
LƯƠNG-PRAT dịch thuật
Số 60
Vi lồi là một người hiền hậu mà bà đã đi 5 đời. Bà vừa khoan ngoi mà ông vừa kiàng sự chàng.
- Lai mộng, cháu hãy đến ông lên thang lầu đi. Chưa cần ta yêu quá...
Trong phòng, sau khi cánh cửa đóng chặt, hai người ôm nhau...
- Em tưởng anh em không khi nào đến!...
- Tôi đang thế, tôi đang trong ngày...
- Cậu thương em?
- Thương đến điên người!...
Lai mộng lên lầu gõ ra, vận một cái thêu cửa bị che dưới tấm màn, chỉ vào cái phòng bên cạnh, với các bàn ghế kiểu Tây y tá, và một cái giường, rộng mà thấp. Rồi nàng mỉm cười, một ngón tay để trên miệng có nói nhỏ với Vi lồi:
- Phòng của em, cậu thấy...
Qua ngày sau thì trước Xu sơ mới ăn cơm tại nhà ông. Ông đem chiếu xe ngựa đến đón các người đàn bà kia. Lai mộng nói với bà Ái lồi:
- Bà ơi, nếu đi với cô không sao, thì đi với con,

con sợ vắng lắm. Con sẽ đem Ái lồi đi với con.
Rồi nàng tây lại nói với Vi lồi:
- Ông sẽ ngồi trên ghế đằng trước với chúng tôi. Ông không đi trước? Tôi trước em như những chiếc xe ngựa của tôi trước cho chúng tôi không? Đợi lại tôi trước sẽ ngồi xe hơi với mẹ tôi và bà sẽ lái.
Ông Xu sơ phải gật đầu thuận theo, nhưng có hơi thất vọng: ông vẫn trung thành với các lối thế theo cũ, ông đã từ không đi xe đạp từ khi là một lần đầu, còn xe hơi thì ông rất ghét. Ông vẫn muốn đi mau lẹ mà không sợ mình đến trước trong khoảng trống, nhưng cái lòng lo sợ lại ngăn cản ông không chịu. Và lại khi nghĩ xe ngựa, ông vẫn tin cậy người đánh xe của ông, mà đến ở trên xe hơi của bà Ái lồi, thì tự nhiên ông đã ra xe ngựa cho bác tài Uy dân lái.
Bà Ái lồi nói:
- Tôi trước hãy lên ngồi. Chúng ta không đi mau hơn xe ngựa đâu. Uy dân, anh nghe không? Chỉ đi đứng với xe ngựa, và đi trước thôi.
Người lái xe không trả lời. Từ ngày anh ta bị bầm dưới, anh ta không nói một tiếng, lại thường thường say lươn. Trơ gông anh ta vẫn cầm gậy vì bị bầm, cũng nói thỉnh thoảng anh ta lại cũng tăng. Tuy không ở trước máy xe, mà bị bị xe ngựa cái cảnh lái đôi, được ông uống rượu trong cho đến phải chán ngắt, anh ta đã đến cái lúc hình một cái người, lấm lấm; anh ta lại ngăn cản cái thân thể anh bị kích thích bởi cái lòng kiêu ngạo của ông, để cho anh sống, vì thật ra anh

ta nằm trong tay những sinh mạng đã gửi cho tay lái của anh, và nếu anh ta muốn...
Có nhiều lúc các sự hạ thấp của mẹ già kia - anh ta thường kêu bà như vậy - làm cho bao nhiêu cái tai nạn của người nguyên thì ngã trong lòng anh ta phải thức giấc...
Bà Ái lồi nói:
- Tôi đẹp đó thay. Nhưng trời ơi, con Ki ki của...
Ngưng lại Uy dân, anh quên con Ki ki kia!
Xe ngựa đã đi con chó lên, hồi đó ông Xu sơ mới có thể nhìn thấy Bà Ái lồi: bà trông còn trẻ; từ trước nhìn bà qua kính. Chỗ hôm nay, ông ta sẽ thừa lúc các quan khách đi giấc trong vườn mà ông sẽ gắng gượng đi một lòng ông vì lâu nay ông đã từng phen muốn đi mà vì vướng víu chưa tiện: ông sẽ hỏi xin ngay bà, và đang những lời hơi lạng lạng, mà ông sẽ lựa chọn cho vừa với cái nhịp đánh của quả tim.
Với cái lòng ước nấy của một trung thành cũ, ông ước nó cho cái giờ phút kia mà đến mau. Để cho ông khỏi phải khổ với mối hoài nghi khó chịu: vì nếu bà ta từ chối?... Ông ta đã bị lừa... Ông ta vẫn nghĩ đến Bà Ái lồi, và bà này hiện ngay ở giữa các phòng khách và ông ta. Nếu ông ta đi đến chỗ trại của ông, thì ông lại tưởng tượng như thấy bà đứng đợi nơi vườn. Khi về đến đây, lại nghe như tiếng bà đi trong vườn ông. Những cái tiếng đi nhẹ nhàng phớt phớt như những lá rụng trên đường, lại là bà nói! Và cho đến ở trong cái lòng khát thuốc của ông đời, ông cũng

mường tượng cái hình ảnh của bà.
Khi xe hơi đến chỗ đường hẹp, thì thấy chiếc xe ngựa đi sau cách một trăm thước. Lai mộng đưa ở ra vây chào. Rồi đến một tên con đường chia hai.
Bà Ái lồi bảo người lái xe:
- Hãy đi con đường phía tay mặt, Uy dân, vì đường ấy gần hơn.
Uy dân lại cho xe chạy đường tay trái.
- Anh không nghe ta bảo gì sao? Ta bảo đi qua tay mặt kia. Anh biết tay mặt là gì chứ?
Người lái xe xây lại nói:
- Tôi vẫn có nghe lắm.
Bà Ái lồi nghe câu trả lời mà như là không muốn tin vì không khi nào lại có người làm cái lời bà trước mặt như vậy. Tự nhiên cái cô tánh muốn đánh đập hành phạt tới tấp lại làm cho bà tức giận.
- Hãy cho quay lại đi! Tiếng bà truyền lệnh.
Uy dân lưng song, tay chống trên tay lái, ra bộ quả quyết trả lời:
- Tôi không thể quay được.
- Ta bu'ơ phải đi đường kia.
- Đi đường này cũng sẽ đưa về, tôi sẽ cho đi nhanh hơn để khỏi trễ.
Kệ con ở đây!

